

Dosarul nr. 2ra-190/20

Prima instanță: Judecătoria Orhei sediul Central (jud. V. Pîslariuc)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, V. Sîrbu. A. Panov)

ÎNCHEIERE

26 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Nicolae Craiu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de
Societatea cu Răspundere Limitată „Trans Ager” și Vitalie Roșcovan

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere
Limitată „Trans Ager” împotriva lui Vitalie Roșcovan cu privire la repararea
prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 29 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin
care au fost respinse apelurile declarate de Societatea cu Răspundere Limitată
„Trans Ager” și Vitalie Roșcovan și menținută hotărârea din 17 mai 2019 a
Judecătoriei Orhei sediul central, prin care acțiunea a fost parțial admisă

constată:

La 4 mai 2018, SRL „Trans Ager” a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Vitalie Roșcovan cu privire la repararea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii a indicat că la data de 19 iulie 2017 a fost încheiat cu
Vitalie Roșcovan contractul individual de muncă nr. 0524/17, cât și contractul
nr. 0524/17 cu privire la răspunderea materială individuală deplină.

În timpul îndeplinirii obligațiilor de muncă de către pârât și nemijlocit
efectuării rutei pe traseul Moldova-Turcia, Turcia-Moldova în perioada
8 octombrie 2017 – 3 noiembrie 2017 lui Vitalie Roșcovan i-au fost transmise
sume bănești în calitate de deplasări pentru cursa respectivă, și anume la
8 octombrie 2017 suma de 400 de dolari SUA, 40 de euro și 300 de lei – potrivit
recipisei semnate de către pârât și transferul sumei de 44 055 de lei prin ordinele de
plată din 13 octombrie 2017, 16 octombrie 2017, 20 octombrie 2017, 26 octombrie
2017 și 30 octombrie 2017.

A menționat că întru confirmarea cheltuielilor, salariatul a prezentat cecuri
în sumă de 39 473,93 de lei, dintre care urmează a fi exclusă suma de 6 667,12 de

lei ce reprezintă amenda care a fost aplicată șoferului pentru încălcarea regulilor de circulație rutieră din culpa acestuia și suma de 964 de lei ce constituie costul pompei auxiliare pentru motorină și a cablurilor de alimentare cu curent electric care lipseau la întoarcerea din rută, fapt ce a fost constatat prin procesul-verbal de verificare din 15 noiembrie 2017.

A mai indicat că Vitalie Roșcovan după încărcarea mărfii în orașul Ankara, Turcia, nu a trecut procedura de vămuire a mărfurilor și s-a pornit cu marfa nevămuită, ca rezultat ajungând la Istanbul nu i s-a permis deplasarea mai departe și i s-a cerut să se întoarcă înapoi la Ankara de unde a încărcat marfa pentru a trece procedura de vămuire a mărfii, astfel pârâtul aducând societății un prejudiciu, prin parcurgerea unei distanțe suplimentare de 1316 km pentru care a folosit 516 litri de motorină în sumă totală de 11 777 de lei.

A mai relatat că Vitalie Roșcovan din data de 13 noiembrie 2017 nu s-a mai prezentat la serviciu, iar prin scrisoarea din 21 noiembrie 2017 i s-a solicitat să se prezinte la sediul companiei pentru a clarifica motivul absenței de la serviciu, însă notificarea a fost lăsată fără răspuns.

Ulterior, prin ordinul nr. 285 din 8 decembrie 2017, pârâtul a fost concediat, iar prin scrisoarea din 12 decembrie 2017 a fost informat despre prezentarea la sediul SRL „Trans Ager” pentru a ridica carnetul de muncă, a primi plățile salariale restante și pentru a face cunoștință cu ordinul de concediere.

La data de 4 ianuarie 2018, la sediul SRL „Trans Ager”, s-a prezentat Tamara Roșcovan – soția pârâtului, care în baza procurilor din 2 ianuarie 2018 a ridicat plățile salariale restante, carnetul de muncă și a făcut cunoștință și contrasemnat ordinul de concediere și înștiințările din 21 noiembrie 2017 și 12 decembrie 2017, însă, făcând cunoștință cu reclamația din 3 ianuarie 2018, a refuzat contrasemnarea acesteia.

A considerat că prin acțiunile neglijente și iresponsabile, prin încălcarea obligațiilor de muncă asumate, pârâtul a cauzat SRL „Trans Ager” un prejudiciu material în sumă de 24 289,19 de lei, 400 de dolari SUA și 40 de euro.

Și-a întemeiat pretențiile în baza prevederilor art. 85, 90, 94, 96, 166-168 CPC, art. 45-46, 327, 328, 333, 337-338, 339, 341 Codul muncii.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea de la Vitalie Roșcovan în beneficiul SRL „Trans Ager” a prejudiciului material în mărime de 24 289,19 de lei, 400 de dolari SUA și 40 de euro și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 17 mai 2019 a Judecătoriei Orhei sediul central, a fost parțial admisă acțiunea, încasându-se de la Vitalie Roșcovan în beneficiul SRL „Trans Ager”, cu titlu de prejudiciu material suma de 12 512,19 de lei, 400 de dolari SUA, echivalentul în lei MD la data executării hotărârii și 40 de euro, echivalentul în lei MD la data executării hotărârii.

A fost încasată de la Vitalie Roșcovan în beneficiul SRL „Trans Ager” suma de 2 500 de lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică.

A fost încasată de la Vitalie Roșcovan în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 598,43 de lei.

În rest, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 29 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse apelurile declarate de către SRL „Trans Ager” și Vitalie Roșcovan și menținută hotărârea din 17 mai 2019 a Judecătoriei Orhei sediul central.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare au stabilit că în urma acțiunilor lui Vitalie Roșcovan, acesta a cauzat angajatorului SRL „Trans Ager” un prejudiciu material exprimat prin nerestituirea sumelor de bani primite cu titlu de decont de avans, pentru cheltuielile necesare în cadrul efectuării cursei internaționale Moldova-Turcia, Turcia-Moldova, în sumă de 12 512,19 de lei, 400 de dolari SUA și 40 de euro.

În privința pretenției privind încasarea sumei de 11 777 de lei pentru parcurgerea unei distanțe suplimentare din vina intimatului, instanțele de judecată au conchis că în privința acesteia nu au fost aduse probe suficiente și pertinente pentru a constata încălcarea de către salariatul Vitalie Roșcovan a obligațiilor sale în ce privește locul de vămuire a mărfii.

La 9 decembrie 2019 SRL „Trans Ager” a declarat recurs împotriva deciziei din 29 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârilor judecătorești în partea respingerii acțiunii, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că este eronată concluzia primei instanțe și a instanței de apel că SRL „Trans Ager” nu a dat instrucțiuni lui Vitalie Roșcovan privind locul de vămuire a mărfii, și anume la Ankara. Instanțele de judecată nu au luat în considerație declarațiile martorului Olga Boreț, care a declarat că fiecare șofer primește prin mesaj adresa de încărcare, urmând că după încărcare să anunțe întreprinderea și să aștepte instrucțiunile următoare.

Astfel, Vitalie Roșcovan a primit prin mesaj informația cu privire la adresa de unde urma a fi încărcată marfa, a primit toate datele despre marfă, deci locul devamării și încărcării mărfii era or. Ankara, însă intimatul contrar prevederilor pct. 4 lit. h) din fișa postului, neprimind indicații, s-a deplasat în or. Istanbul.

De asemenea, în privința declarațiilor precum că marfa era periculoasă, a menționat că SRL „Trans Ager” nu are autorizație pentru transportarea mărfurilor periculoase și nu transportă mărfi periculoase, iar acumulatele care au fost transportate nu sunt mărfuri periculoase, acest fapt fiind confirmat prin certificatul eliberat de uzina unde s-a efectuat încărcarea.

La 20 ianuarie 2020, Vitalie Roșcovan, reprezentat de avocatul Roman Doroftei a declarat recurs împotriva deciziei din 29 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârilor judecătorești, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

A indicat că atât instanța de fond, cât și instanța de apel nu au stabilit circumstanțele de fapt și de drept care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei, nu au apreciat probele prezentate sub aspectul pertinentei, concludenței și admisibilității acestora, ceea ce a dus la adoptarea unei soluții contrare legislației în vigoare.

Astfel, instanța de apel, întemeindu-și decizia pe faptul neîndeplinirii de către salariat a obligațiilor contractuale, nu a specificat care anume obligațiuni concrete salariatul nu a îndeplinit.

Având în vedere prevederile art. 342 Codul muncii, a menționat că în cadrul examinării cauzei SRL „Trans Ager” nu a prezentat probe care să confirme că aceasta a respectat prevederile normei de drept nominalizate și a efectuat ancheta de serviciu în vederea elucidării eventualului prejudiciu.

În contextul circumstanțelor enunțate în raport cu normele precitate, se atestă la materialele dosarului și lipsa unei decizii de sancționare a lui Vitalie Roșcovan exclusiv pe faptul cauzării unor prejudicii materiale, ceea ce denotă că vinovăția salariatului nu a fost dovedită.

Or, SRL „Trans Ager” considerând că i-a fost cauzat careva prejudiciu, urma să se adreseze la organele de drept pentru cercetarea faptelor imputate și constatarea vinovăției lui în săvârșirea vreunui delict.

Pentru înaintarea acțiunii este necesară constatarea vinovăției persoanei conform art. 1398 Cod civil, redacția până la 1 martie 2019.

Astfel, pretențiile SRL „Trans Ager” excedează cadrul general al răspunderii în raport cu prevederile legale menționate.

Mai mult, SRL „Trans Ager” nu era în drept să încheie cu dânsul contract de răspundere materială individuală deplină în condițiile art. 339 alin. (1) Codul muncii.

Sub acest aspect, se atestă că instanța de apel la examinarea cauzei nu a dat răspuns la problemele ridicate de apelant, ceea ce contravine prevederilor art. 373 CPC, deci instanța de apel a trecut superficial asupra circumstanțelor cauzei.

Astfel, obligațiunea de a dovedi neexecutarea clauzelor contractuale revine SRL „Trans Ager” conform art. 118 CPC, prin urmare instanța de apel prematur a constatat existența unui act juridic dintre părți.

A punctat că însăși SRL „Trans Ager” în mod confuz și inconsecvent juridic a indicat că salariatul Vitalie Roșcovan a îndeplinit ruta Chișinău-Istanbul, ca mai apoi să indice că salariatul greșit a efectuat ruta, ceea ce denotă o atitudine oscilantă a intimatei SRL „Trans Ager”.

A mai relatat că dânsul nu este persoana cu care poate fi încheiat un contract de răspundere materială deplină, deoarece funcția deținută de el nu cade sub incidența Nomenclatorului funcțiilor deținute și lucrărilor executate de către salariații cu care angajatorul poate încheia contracte scrise cu privire la răspunderea individuală deplină pentru neasigurarea integrității valorilor transmise, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 449 din 29 aprilie 2004.

La fel, instanța nu s-a pronunțat în niciun fel și asupra poziției sale referitor la faptul că a îndeplinit întocmai indicațiile dispeceratului și a conducerii SRL „Trans Ager”.

Prin urmare, instanța de apel nu a indicat motivele pentru care a respins probele și argumentele lui în consecutivitatea și esența probatorie a acestora, inclusiv în felul expus în apel.

Esența acestei încălcări se exprimă prin neaplicarea art. 130 CPC la soluționarea litigiului, deci eronat și unilateral instanța a constatat obiectul cauzei și probele administrate la dosar.

Reieșind din cele enunțate, a considerat că dânsul nu are calitatea de autor al prejudiciului, prin urmare nu există niciun temei legal pentru a percepe de la el

careva sume, întrucât revendicarea este neîntemeiată și lipsită de fundament juridic.

A mai susținut că pentru analiza justă a probelor și interpretarea acestora, SRL „Trans Ager” urma să respecte și dispozițiile art. 138 CPC, care prevede ordinea de prezentare a înscrisurilor, inclusiv a originalelor, obligație sfidată de intimat.

La 17 decembrie 2019, în adresa intimatului Vitalie Roșcovan a fost expediată copia cererii de recurs depusă de SRL „Trans Ager”, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 221 vol. I), fiind recepționată de către intimatul Vitalie Roșcovan la data de 22 decembrie 2019, ceea ce se atestă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 245 vol. I).

La 22 ianuarie 2020, în adresa intimatei SRL „Trans Ager” a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Vitalie Roșcovan, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 239 vol. I), fiind recepționată de către intimată la data de 24 ianuarie 2020, ceea ce se atestă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 246 vol. I).

La 6 februarie 2020, SRL „Trans Ager” a depus referință la recursul declarat de Vitalie Roșcovan, solicitând respingerea recursului ca inadmisibil.

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursurilor, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care intimatul Vitalie Roșcovan să-și expună poziția față de temeiurile recursului declarat de SRL „Trans Ager”.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 29 noiembrie 2019, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 212), însă careva date care ar confirma cu certitudine data de recepționare a copiei deciziei de către recurenți la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursurile în termenul legal.

Examinând temeiurile recursurilor declarate de SRL „Trans Ager” și Vitalie Roșcovan, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile drept inadmisibile din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei

sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de SRL „Trans Ager” și Vitalie Roșcovan, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursurile declarate se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursurile declarate nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursurile

declarate de SRL „Trans Ager” și Vitalie Roșcovan urmează a fi considerate ca inadmisibile.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de Societatea cu Răspundere Limitată „Trans Ager” și Vitalie Roșcovan.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Mariana Pitic

Nicolae Craiu